Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

►**B** **NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 975/1999,**

29. aprill 1999,

millega nähakse ette nõuded selliste arengukoostöömeetmete rakendamise kohta, mille eesmärk on aidata kaasa üldisele eesmärgile arendada ja tugevdada demokraatiat ja õigusriiki ning austada inimõigusi ja põhivabadusi

(EÜT L 120, 8.5.1999, lk 1)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►**M1**	Euroopa parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1882/2003, 29. september 2003	L 284	1	31.10.2003
►**M2**	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 2240/2004, 15. detsember 2004	L 390	3	31.12.2004
►**M3**	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 2110/2005, 14. detsember 2005	L 344	1	27.12.2005

▼B

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 975/1999,

29. aprill 1999,

millega nähakse ette nõuded selliste arengukoostöömeetmete rakendamise kohta, mille eesmärk on aidata kaasa üldisele eesmärgile arendada ja tugevdada demokraatiat ja õigusriiki ning austada inimõigusi ja põhivabadusi

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 130w,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ([1])

tegutsedes asutamislepingu artiklis 189c ettenähtud menetluse kohaselt ([2])

ning arvestades, et:

(1) tuleks sätestada selliste arengukoostöömeetmete rakendamise kord, mille eesmärk on aidata kaasa üldisele eesmärgile arendada ja tugevdada demokraatiat ja õigusriiki ning austada inimõigusi ja põhivabadusi;

(2) käesoleva määrusega samal ajal võttis nõukogu vastu 29. aprilli 1999. aasta määruse (EÜ) nr 976/1999, millega nähakse ette nõuded selliste ühenduse meetmete (välja arvatud arengukoostöömeetmete) rakendamise kohta, mille eesmärk on aidata ühenduse koostööpoliitika raames kaasa üldisele eesmärgile arendada ja tugevdada demokraatiat ja õigusriiki ning austada inimõigusi ja põhivabadusi kolmandates riikides; ([3])

(3) ühenduse arengukoostööpoliitika aitab kaasa üldisele eesmärgile arendada ja tugevdada demokraatiat ja õigusriiki ning austada inimõigusi ja põhivabadusi;

(4) Euroopa Liidu asutamislepingu artikli F lõikes 2 on sätestatud, et liit austab põhiõigusi kui ühenduse õiguse üldpõhimõtteid, nagu need on tagatud inimõiguste ja põhivabaduste kaitse Euroopa konventsiooniga, mis on alla kirjutatud Roomas 4. novembril 1950, ning nagu need tulenevad liikmesriikide ühesugustest riigiõiguslikest tavadest;

(5) ühenduse meetmed juhinduvad inimõiguste ja demokraatlike põhimõtete edendamisel põhimõttest, millele toetub ka inimõiguste kaitsmise rahvusvaheline süsteem: usust sellesse, et inimõigused on universaalsed ja jagamatud;

(6) ühenduse meetmete aluseks inimõiguste ja demokraatlike põhimõtete edendamisel on inimõiguste ülddeklaratsioonis, kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelises paktis ning majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelises paktis sätestatud üldpõhimõtted;

(7) ühendus tunnustab kõigi inimõiguste omavahelist seotust ja leiab, et majanduslik ja sotsiaalne areng ning saavutused kodaniku- ja poliitiliste õiguste valdkonnas peaksid üksteist toetama;

(8) inimõigused käesoleva määruse tähenduses peaksid hõlmama ka austust rahvusvahelise humanitaarõiguse vastu, võttes arvesse 1949. aasta Genfi konventsiooni ja selle 1977. aasta lisaprotokolli, 1951. aasta Genfi pagulasseisundi konventsiooni, 1948. aasta genotsiidi vältimise ja karistamise konventsiooni ning muid lepingutel ja tavaõigusel põhinevaid rahvusvahelise õiguse norme;

([1]) EÜT C 282, 18.9.1997, lk 14.
([2]) Euroopa Parlamendi 19. novembri 1997. aasta arvamus (EÜT C 371, 8.12.1997, lk 74), nõukogu 25. jaanuari 1999. aasta ühine seisukoht (EÜT C 58, 1.3.1999, lk 17) ja Euroopa Parlamendi 14. aprilli 1999. aasta otsus (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata).
([3]) EÜT L 120, 8.5.1999, lk 8.

▼B

(9) nõukogu ja liikmesriikide kohtumisel 28. novembril 1991 vastu võetud inimõigusi, demokraatiat ja arengut käsitlevas resolutsioonis on sätestatud suunised, menetlused ja praktilised meetmed edendamaks kodaniku- ja poliitilisi õigusi koos majanduslike ja sotsiaalsete õigustega inimõiguste austamisel põhineva esinduslikku poliitilise süsteemi abil;

(10) ühenduse tegevus inimõiguste ja demokraatlike põhimõtete edendamisel lähtub positiivsest ja konstruktiivsest lähenemisviisist, mille raames ühendus ja tema partnerid käsitlevad inimõigusi ja demokraatlikke põhimõtteid ühist huvi pakkuva küsimusena ja teemana dialoogi jaoks, mille tulemusena võidakse luua meetmeid, mis suurendaksid austust kõnealuste õiguste ja põhimõtete vastu;

(11) nimetatud positiivne lähenemisviis peaks kajastuma ka nende meetmete rakendamises, millega toetatakse demokratiseerimist, õigusriigi tugevdamist ning pluralistliku ja demokraatliku kodanikuühiskonna arendamist, ja usaldust suurendavates meetmetes, mille eesmärgiks on ära hoida konflikte, toetada rahualgatusi ja tegelda karistamatuse küsimusega;

(12) igas riigis positiivsete meetmete toetamiseks kasutatavaid rahastamisvahendeid tuleks kasutada kooskõlas piirkondlike programmidega ning need tuleks ühendada muude arendamisvahenditega, et saavutada maksimaalne mõju ja tulemuslikkus;

(13) samuti tuleb tagada, et kõnealused toimingud oleksid kooskõlas Euroopa Liidu välispoliitikaga kui tervikuga, sealhulgas ka ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga;

(14) kõnealustes meetmetes tuleks eelkõige keskenduda diskrimineeritutele, vaestele ja ebasoodsas olukorras olevatele isikutele, lastele, naistele, põgenikele, migrantidele, vähemustele, ümberasustatud isikutele, põlisrahvastele, vangidele ja piinamise ohvritele;

(15) ühenduse toetus demokratiseerimisele ja õigusriigi põhimõtete järgimisele üksikisiku põhiõigusi austavas poliitilises süsteemis aitab täita eesmärke, mis on sätestatud ühenduse ja tema partnerite vahel sõlmitud lepingutes, mille puhul inimõiguste ja demokraatlike põhimõtete austamine on pooltevaheliste suhete oluline osa;

(16) meetmete kvaliteet, mõju ja järjepidevus tuleks tagada eelkõige mitmeaastaste programmidega, mille eesmärk on edendada inimõigusi ja demokraatlikke põhimõtteid koos asjaomase riigi ametiasutustega, võttes arvesse selle riigi konkreetseid vajadusi;

(17) tõhus ja järjepidev tegevus eeldab, et võetakse arvesse inimõiguste ja demokraatlike põhimõtetega seotud iseärasusi ja et need kajastuvad kõnealuse valdkonna meetmete ja projektide rahastamiseks loodavas paindlikus, läbipaistvas ja kiires otsustamismenetluses;

(18) ühendus peab suutma kiiresti reageerida hädaolukordadele ja eriti olulistele juhtumitele, et tõsta inimõiguste ja demokraatlike põhimõtete edendamisele pühendumise usaldusväärsust ja tõhusust riikides, kus sellised olukorrad tekivad;

(19) abi andmise ja projektide hindamise korra puhul tuleks eriti arvesse võtta kõnealuses valdkonnas ühenduse toetuse saajate omapära, eelkõige seda, et nende tegevus on mittetulunduslik, ja liikmed, kes on sageli vabatahtlikud, võtavad endale suure riski ja tegutsevad sageli vaenulikus keskkonnas ning nende oma vahendid jätavad neile vähe tegutsemisruumi;

(20) kodanikuühiskonna arenguga peab kaasnema uute jõudude esilekerkimine ja organiseerumine ning sellisel juhul võidakse abi saavates kolmandates riikides taotleda ühenduse rahalist toetust partneritele, kellel puuduvad kõnealuses valdkonnas varasemad kogemused;

▼B

(21) inimõiguste ja demokraatlike põhimõtete edendamise projektide rahastamise otsused tuleb teha erapooletult ja diskrimineerimata ühenduse toetust saavate organite ja toetatavate projektide sihtrühmaks olevaid isikuid või rühmi rassilise, usulise, kultuurilise, sotsiaalse või etnilise kuuluvuse põhjal, ning selliste otsuste tegemisel ei tohi juhinduda poliitilistest kaalutlustest;

(22) tuleks sätestada ühenduse üldeelarvest rahastatava inimõiguste ja demokraatlike põhimõtete edendamiseks mõeldud abi andmise ja haldamise kord;

(23) Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 6. märtsi 1995. aasta deklaratsiooni ([1]) punktis 2 nimetatud lähtesumma on lisatud käesolevasse määrusesse kogu programmi kestuse ajaks, mõjutamata seejuures eelarvepädevate institutsioonide asutamislepingus määratletud volitusi,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

Eesmärgid

Artikkel 1

Käesoleva määruse eesmärk on sätestada selliste ühenduse meetmete rakendamise kord, mis ühenduse arengukoostööpoliitika raames aitavad kaasa üldisele eesmärgile arendada ja tugevdada demokraatiat ja õigusriiki ning austada inimõigusi ja põhivabadusi.

Käesolevas määruses nimetatud meetmeid rakendatakse arengumaade territooriumidel või need on otse seotud arengumaades tekkivate olukordadega.

Artikkel 2

Euroopa Ühendus pakub artiklis 1 sätestatud piires ja kooskõlas kogu Euroopa Liidu välispoliitikaga tehnilist ja finantsabi meetmeteks, mille eesmärk on:

1. edendada ja kaitsta inimõiguste ülddeklaratsioonis ja muudes rahvusvahelistes demokraatiat ja õigusriigi arengut ja tugevdamist käsitlevates rahvusvahelistes dokumentides väljendatud inimõigusi ja põhivabadusi, eelkõige:

   a) edendada ja kaitsta kodaniku- ja poliitilisi õigusi;

   b) edendada ja kaitsta majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi õigusi;

   c) edendada ja kaitsta diskrimineeritute, vaeste ja ebasoodsas olukorras olevate isikute inimõigusi ning aidata seega vähendada vaesust ja sotsiaalset tõrjutust;

   d) toetada vähemusi, rahvusrühmi ja põlisrahvaid;

   e) toetada inimõiguste kaitsmise ja edendamisega tegelevaid kohalikke, riiklikke, piirkondlikke ja rahvusvahelisi institutsioone, sealhulgas valitsusväliseid organisatsioone;

   f) toetada piinamise ohvrite rehabiliteerimise keskusi ja organisatsioone, kes pakuvad konkreetset abi neile, kelle inimõigusi on rikutud, või aitavad piinamise ja halva kohtlemise vältimiseks parandada tingimusi kohtades, kus inimestelt on võetud vabadus;

   g) toetada inimõiguste valdkonnas haridust, koolitust ja teadlikkuse suurendamist;

   h) toetada meetmeid, mille eesmärk on järelevalve inimõiguste üle, sealhulgas ka vaatlejate koolitust;

   i) edendada võrdseid võimalusi ja mittediskrimineerimist, sealhulgas rassismi ja ksenofoobia vastu võitlemise meetmeid;

([1]) EÜT C 102, 4.4.1996, lk 4.

▼B

j) edendada ja kaitsta kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelises paktis nimetatud põhivabadusi, eelkõige mõttevabadust, sõnavabadust ja südametunnistusevabadust ning õigust kasutada oma emakeelt;

2. toetada demokratiseerimist, eelkõige:

a) edendada ja tugevdada õigusriiki, eriti toetades ja tugevdades kohtusüsteemi sõltumatust ning toetades humaanset vanglasüsteemi; toetada põhiseaduse ja õigusreformi; toetada algatusi, mille eesmärk on kaotada surmanuhtlus;

b) edendada võimude lahusust, eelkõige kohtusüsteemi ja seadusandjate sõltumatust täidesaatvast võimust, ja toetada institutsioonilisi reforme;

c) edendada pluralismi nii poliitilisel kui ka kodanikuühiskonna tasandil, tugevdades ühiskonnas pluralismi säilitamiseks vajalikke institutsioone, sealhulgas valitsusväliseid organisatsioone, ning edendades massiteabevahendite sõltumatust ja vastutustunnet ning toetades ajakirjandusvabadust ja austust kogunemis- ja ühinemisvabaduse õiguse vastu;

d) edendada head valitsemistava, eelkõige läbipaistva haldussüsteemi toetamise ning korruptsiooni ärahoidmise ja korruptsiooni vastu võitlemisega;

e) edendada rahva osalemist otsuste tegemise protsessis riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil, eelkõige toetades meeste ja naiste võrdset osalemist kodanikuühiskonnas, majanduselus ja poliitikas;

f) toetada valimiste korraldamist, eelkõige toetades sõltumatuid valimiskomisjone, andes materiaalset, tehnilist ja õigusabi valimiste ettevalmistamisel (sealhulgas ka valimisnimekirjade koostamisel), võttes meetmeid edendamaks konkreetsete inimrühmade, eelkõige naiste osalemist valimistes, ja koolitades vaatlejaid;

g) toetada riiklikke jõupingutusi tsiviil- ja sõjaväeliste ülesannete lahutamisel, koolitada tsiviilisikuid ja sõjaväelasi ning suurendada nende teadlikkust inimõiguste alal;

▼M2

h) toetada jõupingutusi ÜRO asutustes, eriasutustes ja piirkondlikes organisatsioonides demokraatlike riikide rühmituste loomise edendamiseks;

▼B

3. toetada inimõiguste austamist ja demokratiseerimist edendavaid meetmeid, mille eesmärk on ära hoida konflikte ja kõrvaldada nende tagajärgi koostöös pädevate organitega, eelkõige:

a) toetada suutlikkuse suurendamist, sealhulgas kohalike varajase hoiatamise süsteemide loomist;

b) toetada meetmeid, mille eesmärk on võimaluste tasakaalustamine ja lõhede kaotamine eri inimrühmade vahel;

c) toetada eri rühmade huvide rahumeelsele ühitamisele kaasaaitavaid meetmeid, sealhulgas usaldust suurendavaid meetmeid inimõiguste ja demokratiseerimise vallas, et vältida konflikte ja taastada rahu ühiskonnas;

d) edendada rahvusvahelist humanitaarõigust ja sellest kinnipidamist kõigi konfliktis osalejate poolt;

e) toetada rahvusvahelisi, piirkondlikke ja kohalikke organisatsioone, sealhulgas valitsusväliseid organisatsioone, kes on seotud konfliktide ärahoidmise, lahendamise ja nende tagajärgede kõrvaldamisega, sealhulgas toetada ajutiste rahvusvaheliste kriminaalkohtute ja alalise rahvusvahelise kriminaalkohtu loomist ning toetada ja abistada isikuid, kelle inimõigusi on rikutud.

Artikkel 3

Nimetatud eesmärkide toetamise raames võib ühendus rahastada järgmisi meetmeid:

▼B

1. asjaomaste asutuste ja üldsuse teadlikkuse suurendamise, teavitamise ja koolitamise kampaaniad;
2. projektide kindlaksmääramiseks ja ettevalmistamiseks vajalikud meetmed, näiteks:
   a) kindlaksmääramis- ja teostatavusuuringud;
   b) tehnilise oskusteabe ja kogemuste vahetamine Euroopa organisatsioonide ja kolmandate riikide organite vahel;
   c) kulud, mis tulenevad pakkumismenetlustest, eelkõige pakkumiste hindamisest ja pakkumiskutse dokumentide ettevalmistamisest;
   d) käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvaid ühenduse meetmeid käsitlevate üldiste uuringute rahastamine;
3. projektide rakendamine:
   a) tehniline abi ning välis- ja kohalike töötajate abi projekti teostamiseks;
   b) meetmete rakendamiseks vältimatult vajalike toodete või vahendite ostmine ja/või tarnimine, sealhulgas nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel tööruumide ostmine või rentimine;
   c) vajaduse korral meetmed, mille eesmärk on rõhutada toimingute seotust ühendusega;
4. ühenduse meetmete jälgimise, kontrollimise ja hindamise meetmed;
5. tegevus, mille abil selgitatakse asjaomaste riikide elanikkonnale nende meetmete eesmärke ja tulemusi ning ühendusele ja abisaajale vastastikku vajalikku haldus- ja tehnilist abi.

II PEATÜKK

Abi andmise kord

Artikkel 4

1. Partnerid, keda käesoleva määruse alusel võib rahastada, on piirkondlikud ja rahvusvahelised organisatsioonid, valitsusvälised organisatsioonid, üleriigilised, piirkondlikud ja kohalikud valitsusasutused ja ametiasutused, ühenduse organisatsioonid ning avalik-õiguslikud ja eraõiguslikud asutused ja ettevõtjad. ►M2 EL valimiste vaatlusmissioonide ja "amicus curiae" menetluse puhul võib rahastada füüsilisi isikuid käesoleva määruse alusel. ◄

2. Komisjon rakendab käesoleva määruse alusel rahastatavaid meetmeid kas lõikes 1 nimetatud partneri taotlusel või omal algatusel.

▼M3

Artikkel 5

Abikõlblikkus lepingu saamiseks määratakse kindlaks vastavalt abikõlblikkuse eeskirjadele ja nende suhtes tehtud eranditele, mis on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2005. aasta määruses (EÜ) nr 2110/2005 ühenduse välisabi kättesaadavuse kohta ([1]).

▼B

Artikkel 6

Ilma et see piiraks artikli 4 lõikes 1 nimetatud partnerite tegutsemise institutsioonilist ja poliitilist keskkonda, arvestatakse konkreetse organi ühenduse rahastamiseks sobivuse kindlaksmääramisel eelkõige järgmisi tegureid:

a) partneri kohustus kaitsta, austada ja edendada inimõigusi ja demokraatlikke põhimõtteid kedagi diskrimineerimata;
b) tema kogemused inimõiguste ja demokraatlike põhimõtete edendamisel;
c) tema haldus- ja finantsjuhtimise suutlikkus;

([1]) ELT L 344, 27.12.2005, lk 1.

▼B

d) kavandatud meetmetega seotud tehniline ja logistiline suutlikkus;

e) vajaduse korral varasemate meetmete tulemused, eelkõige ühenduse rahastatud meetmete tulemused;

f) tema suutlikkus teha asjaomases kolmandas riigis koostööd muude kodanikuühiskonna osalejatega ja suunata abi kodanikuühiskonna ees vastutavatele kohalikele organisatsioonidele.

Artikkel 7

1. Abi antakse artikli 4 lõikes 1 nimetatud partneritele ainult siis, kui nad võtavad endale kohustuse täita eraldamis- ja rakendamistingimusi, mille on kehtestanud komisjon ja mida nad kohustuvad lepinguga järgima.

2. Ühenduse toetatavaid meetmeid rakendatakse kooskõlas komisjoni rahastamisotsuses sätestatud eesmärkidega.

▼M2

3. Käesoleva määruse alusel antakse ühenduse rahalist toetust tagastamatu abirahana või lepingute alusel. Artikli 2 kohaste operatsioonide raames tegutsevad ELi valimiste vaatlusmissioonide liikmed, kellele makstakse inimõiguste ja demokratiseerimise assigneeringutest, võetakse tööle vastavalt komisjoni poolt sätestatud korrale.

▼B

4. Kui käesoleva määruse alusel rahastatud meetmetega seoses on sõlmitud rahastamislepinguid ühenduse ja abisaajate riikide vahel, nähakse sellises lepingus ette, et ühendus ei maksa makse, lõive ega tollimakse.

▼M3

Artikkel 8

1. Abikõlblikkus käesolevas määruses reguleeritud pakkumismenetluses osalemiseks määratakse kindlaks vastavalt abikõlblikkuse eeskirjadele ning nende suhtes tehtud eranditele, mis on esitatud määruses (EÜ) nr 2110/2005.

2. Käesoleva määruse alusel ostetud tarnete ja materjalide päritolu määratakse kindlaks vastavalt päritolureeglitele ning nende suhtes tehtud eranditele, mis on esitatud määruses (EÜ) nr 2110/2005.

▼B

Artikkel 9

1. Järjepidevuse ja vastastikuse täiendavuse huvides ning meetmete üldise tulemuslikkuse maksimeerimiseks võib komisjon tihedas koostöös liikmesriikidega võtta kõik vajalikud kooskõlastusmeetmed.

2. Lõike 1 kohaldamiseks julgustab komisjon igal juhul:

a) looma teabevahetus- ja süstemaatilise analüüsi süsteemi nende meetmete kohta, mida ühendus ja liikmesriigid rahastavad või kavatsevad rahastada;

b) kooskõlastama meetmete rakendamist kohapeal abisaajas riigis viibivate komisjoni ja liikmesriikide esindajate vahel toimuvatel korrapärastel teabevahetuskohtumistel;

c) edendama ühtset lähenemisviisi seoses humanitaarabiga ja ühitama võimaluse korral inimõiguste kaitset humanitaarabiga.

III PEATÜKK

Meetmete rakendamise kord

Artikkel 10

▼M2

Käesoleva määruse rakendamise finantsraamistikuks ajavahemikus 1. jaanuar 2005–31. detsember 2006 määratakse 134 miljonit eurot.

▼B

Eelarvepädev institutsioon kinnitab iga-aastased assigneeringud finantsperspektiivi piires.

▼M2

Artikkel 11

1. Komisjon võtab vastu ühenduse tegevuse programmide koostamise ja kindlaksmääramise raamistiku.

Raamistik sisaldab eelkõige

a) mitmeaastaseid näidisprogramme ja nimetatud programmide igaaastaseid ajakohastusi,

b) aastaseid tööprogramme.

Teatud olukordades võib kiita heaks aastase programmiga mitte hõlmatud erimeetmeid.

2. Komisjon esitab aastaaruande, milles sätestatakse programmide koostamine järgnevaks aastaks piirkondade ja sektorite kaupa ning annab rakendamisest aru Euroopa Parlamendile.

Komisjon vastutab mitmeaastase kava raames määratletud aastaste tööprogrammide haldamise ja kohandamise eest kooskõlas käesoleva määrusega ja vastavalt paindlikkuse nõuetele. Võetud otsused kajastavad Euroopa Liidu prioriteete ja peamisi probleeme demokraatia, õigusriigi ja inimõiguste austamise tagamiseks ning need on piiritletud programmide ainulaadse olemusega. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti kogu menetluse käigust.

3. Komisjon rakendab ühenduse meetmeid käesoleva määruse alusel vastavalt eelarve- ja muudele kehtivatele menetlustele, eelkõige nõukogu 25. juuni 2002. aasta määruses (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust, ([1]) sätestatud menetlustele.

Artikkel 12

1. Artikli 11 lõikes 1 nimetatud vahendid võetakse vastu artikli 13 lõikes 2 nimetatud korras.

Juhul, kui artikli 11 lõike 1 punktis b osutatud aastases tööprogrammis tehtavad muudatused ei ületa 20 % programmidele eraldatud kogusummast või kui muudatused ei muuda oluliselt tööprogrammides sisalduvaid projekte või programme, võtab komisjon kõnealused muudatused vastu. Komisjon teavitab artikli 13 lõikes 1 osutatud komiteed.

2. Ilma et see piiraks artikli 14 kohaldamist, võetakse aastase tööprogrammiga mitte hõlmatud ja 1 miljonit eurot ületavad rahastamisotsused vastu vastavalt artikli 13 lõikes 2 osutatud korrale.

▼M1

Artikkel 13

1. Komisjoni abistab inimõiguste ja demokraatia komitee, edaspidi ”komitee”.

▼M2

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ ([2]) artikleid 4 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatut.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 4 lõikes 3 sätestatud tähtajaks kehtestatakse 30 päeva.

▼M1

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

([1]) EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.
([2]) Euroopa Parlamendi 22. aprilli 2004. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata) ja nõukogu 2. detsembri 2004. aasta otsus.

▼B

Artikkel 14

1. Komisjon võib erakorralisi meetmeid rahastada kuni kahe miljoni euro ulatuses. Erakorralisi meetmeid peetakse vajalikuks kiireloomulise ja ettenägematu vajaduse korral, mis tuleneb demokraatliku protsessi äkilisest peatamisest või kriisiolukorra tekkimisest või erakorralisest ja ähvardavast ohust, mis mõjutab kogu riigi elanikkonda või osa sellest ja seab tõsisesse ohtu üksikisikute põhiõigused ja -vabadused.

2. Kui meede vastab nimetatud tingimustele, tegutseb komisjon pärast liikmesriikidega konsulteerimist kõige tulemuslikumal viisil. Liikmesriikidel on lubatud vastuväiteid esitada viie tööpäeva jooksul. Kui vastuväiteid esitatakse, vaatab artiklis 13 nimetatud komitee need oma järgmisel koosolekul läbi.

3. Komisjon teatab oma järgmisel koosolekul artiklis 13 nimetatud komiteele kõigist erakorralistest meetmetest, mida kõnealuste sätete alusel rahastatakse.

Artikkel 15

Komitee võib uurida kõiki ühenduse abiga asjaomases valdkonnas seotud üldisi või konkreetseid küsimusi ning ta peaks ka tõhustama inimõiguste ja demokratiseerimisega seotud Euroopa Liidu meetmete järjepidevust kolmandates riikides.►M2 ——————— ◄

Artikkel 16

1. Komisjon hindab regulaarselt käesoleva määruse alusel ühenduse rahastatud meetmeid, et teha kindlaks, kas nende eesmärgid on saavutatud, ja anda suuniseid edaspidise tegevuse tõhustamiseks. Komisjon esitab komiteele hindamistulemuste kokkuvõtte, mille viimane võib vajaduse korral läbi vaadata. Taotluse korral on hindamisaruanded kõigile liikmesriikidele kättesaadavad.

2. Liikmesriikide taotluse korral võib komisjon koos liikmesriikidega hinnata ka käesoleva määruse alusel rakendatud ühenduse meetmete ja programmide tulemusi.

▼M2

Artikkel 17

Vastavalt käesolevale määrusele sõlmitud kokkuleppes või lepingus sätestatakse selgesõnaliselt komisjoni ja kontrollikoja õigus kontrollida kõikide ühenduselt raha saanud töövõtjate ja alltöövõtjate dokumente ning teha kohapeal kontrollimisi. Kohaldatakse nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrust (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest ([1]).

▼B

Artikkel 18

1. Kuu aja jooksul pärast otsuse tegemist teatab komisjon liikmesriikidele heakskiidetud meetmed ja projektid, märkides ära asjaomased summad, meetme laadi, abisaaja riigi ja kaasatud partnerid.

2. Komisjon esitab iga eelarveaasta järel Euroopa Parlamendile ja nõukogule aastaaruande, milles on kokkuvõte selle aasta jooksul rahastatud meetmete kohta.

Kokkuvõte sisaldab teavet partnerite kohta, kellega koos artiklis 1 nimetatud meetmed on rakendatud.

Samuti sisaldab aruanne ülevaate võimalikest saadud välishinnangutest ja vajaduse korral ettepanekuid konkreetsete meetmete kohta.

([1]) EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

▼B

Artikkel 19

Kolm aastat pärast käesoleva määruse jõustumist esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva määruse alusel ühenduse rahastatud meetmete kohta üldhinnangu, mida ta võib täiendada ettepanekutega käesoleva määruse edaspidiseks kohaldamiseks.

Artikkel 20

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Määrust kohaldatakse ►**M2** 31. detsember 2006 ◄.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.